

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 21Csp/143/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3117216277
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tatiana Porubánová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2018:3117216277.5

Rozhodnutie

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Tatianou Porubánovou v spore žalobcu B. M., narodeného XX.XX.XXXX, bytom v V. XX, občana Slovenskej republiky, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou Podhorský & Partners, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Zámocká 36, IČO 46 962 000, za ktorú koná JUDr. Patrik Podhorský, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO 35 792 752, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Kubániho 16, IČO 47 233 516, za ktorú koná JUDr. Andrea Cviková, o zaplatenie 837,89 eur s príslušenstvom a iné takto

rozhodol:

I. Žaloba sa zamietla.

II. Žalovanému sa voči žalobcovi priznáva náhrada trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa domáhal, aby súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť mu titulom bezdôvodného obohatenia 837,89 eur s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 837,89 eur od 24.07.2017 do zaplatenia. Ďalej sa domáhal, aby súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť mu primerané finančné zadosťučinenie vo výške 930,00 eur.

2. Žalobca uviedol, že uzavrel so žalovaným dňa 20.03.2009 Zmluvu o revolvingovom úvere, na základe ktorej sa žalovaný zaviazal poskytnúť žalobcovi sumu vo výške 1.659,70 eur. V tejto veci sa viedlo súdne konanie na Okresnom súde Trenčín sp. zn. 16C/142/2014, v ktorom žalovaný žaloval žalobcu na zaplatenie sumy 710,12 eur s prísl., no konajúci súd žalobu zamietol v celom rozsahu. Konajúci súd žalobu zamietol v celom rozsahu z dôvodu, že považoval predmetnú Zmluvu o úvere za bezúročnú a bezpoplatkovú vzhľadom na absenciu obsahových náležitostí podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. Vykonaným súdnym dokazovaním v konaní č. 16C/142/2014 bolo preukázané, že žalovaný poskytol a vyplatil žalobcovi úver vo výške 1.494,29 eur. Žalobca z toho platil žalovanému sumu vo výške 2.332,18 eur. Zmluva o revolvingovom úvere obsahovala neprimerané vysoké úroky a poplatky za poskytnutie úveru, preto boli tieto nároky žalobcu absolútne neplatné. Bez ohľadu na právny názor súdu, vyslovený v uvedenom konaní, žalobca poukázal na to, že okrem neprimeranej výšky ročnej úrokovej sadzby a poplatkov v predmetnej zmluve bola dojednaná aj neprimerane vysoká RPMN, zodpovedajúca vysokej úrokovej sadzbe, čo bolo v rozpore s dobrými mravmi a ako také takéto ujednanie bolo neplatné. Žalobca mal teda povinnosť vrátiť len plnenie, ktoré obdržal (1 494,29 eur), pokiaľ vrátil 2 332,18 eur, vo výške 837,89 eur došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu.

3. Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť a uplatnil ako základnú skutočnosť voči podanej žalobe námietku premlčania. Poukázal na to, že doručil žalobu na súd dňa 24.07.2017. Tvrdil, že podaná žaloba smeruje k uplatneniu takého nároku, ktorý je uplatňovaný po uplynutí premlčacej doby. V súvislosti s tvrdením žalobcu o objektívnej premlčacej lehote, ktorá by mala byť 10 ročná z dôvodu, že malo dôjsť

k úmyselnému bezdôvodnému obohateniu uviedol, že takýto záver a tvrdenie žalobcu nemá oporu v žiadnej skutkovej okolnosti, alebo v dôkaze, ktorý by predložil či označil. Zmluva o revolvingovom úvere číslo 8400018757 bola uzavretá dňa 20.03.2009. V danom čase, kedy by podľa tvrdenia žalobcu mal byť daný úmysel získať bezdôvodné obohatenie uzavretím uvedenej zmluvy, bolo aj na základe kontrol vykonávaných Slovenskou obchodnou inšpekciou overené, že zmluvy, uzatvárané žalovaným, majú všetky zákonné náležitosti. Žalovaný dôvodne vychádzal pri svojej praxi z toho, že jeho postup je správny a zákonný. Tvrdenia žalobcu o úmyselne získanom bezdôvodnom obohatení teda nemajú reálny skutkový a ani vecný dôvod. Preto žalovaný nárok je v celom rozsahu premlčaným z dôvodu uplynutia trojročnej objektívnej premlčacej lehoty. Zároveň uplatnil námietku premlčania aj z dôvodu uplynutia subjektívnej premlčacej lehoty. Žalobca sa o svojom nároku mohol dozvedieť oveľa skôr, ako to tvrdí v podanej žalobe, a to práve počas konania vedeného pred tunajším súdom pod sp. zn. 16C/142/2014, samotný rozsudok bol vo veci vyhlásený 10.02.2015 a právoplatný dňa 15.04.2015. Pokiaľ ide o to, že bezdôvodné obohatenie vzniklo preto, že zmluva o revolvingovom úvere číslo 8400018757 je neplatná, lebo obsahuje neprimeranú výšku úrokovej sadzby, toto tvrdenie žalovaný poprel, pretože výška úrokov neodporovala žiadnemu právnomu predpisu platnému a účinnému v čase jej uzavretia. Zmluva o revolvingovom úvere číslo 8400018757 bola úverovou zmluvou, ktorá sa riadi (ako zmluvný typ) ustanoveniami Obchodného zákonníka. Vzhľadom na to, že jednou zo zmluvných strán bol spotrebiteľ, vzťahovali sa na ňu aj ustanovenia zákona č. 258/2001 Z. z. a ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Maximálna výška odplaty za rovnaký spotrebiteľský úver, ako bol poskytnutý na základe zmluvy o revolvingovom úvere (výška úveru, doba splatnosť), bola 68,98 %. V prípade úveru podľa zmluvy, z ktorej nároky sú predmetom konania, bola 63,12 %. Je nesporné, že výška odplaty dohodnutá v zmluve o revolvingovom úvere neprevyšovala maximálnu odplatu, akú právna úprava, relevantná v čase uzavretia zmluvy, pripúšťala. Výška odplaty za úver poskytnutý na základe zmluvy o revolvingovom úvere preto bol v súlade s platnou právnou úpravou. Ak zákon v otázke odplaty výslovne vymedzil určitú prípustnú hranicu odplaty (z hľadiska jej výšky), potom takto vymedzená hranica nemôže byť negovaná cez právne neurčitý pojem dobrých mravov.

4. Žalobca poukázal na to, že konanie žalovaného, ako podnikateľa poskytujúceho úvery a pôžičky, nebolo konaním s odbornou starostlivosťou, pretože v Zmluve o úvere vedome dojednal vysoké úroky za poskytnutie úveru - RPMN, priemerná RPMN atď. vo výške cca 70%, pričom toto konanie predstavuje jednoznačne rozpor s dobrými mravmi a za účelom získať vysokú odmenu za poskytnutie finančných prostriedkov. Žalovaný mal svoje Zmluvy o úveroch a proces ich uzatvárania zosúladiť s právnym poriadkom. Súdny vo viacerých prípadoch judikovali rozpor Zmluvnej dokumentácie žalovaného s právnym poriadkom Slovenskej republiky a preto je zrejme, že žalovaný prijímal plnenia nad rámec prípustný zákonom úmyselne s vedomím, že ide o plnenia v rozpore so zákonom, či dobrými mravmi vo viacerých prípadoch. Žalovaný uplatňuje dlhodobo neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách, úroky, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi a sú neprimerane vysoké, ako aj poplatky a úroky, na ktoré nemá nárok pre neplatné uzavretie zmlúv, na celom území SR. Je zrejme, že tak robí vedome s úmyslom sa obohatiť na úkor spotrebiteľov. Žalovaný dlhodobo ignoruje zákonné povinnosti napr. správne uvádzať RPMN, či nesprávny postup pri uzatváraní zmlúv (oferta - akceptácia), čo sa nedá hodnotiť inak ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia. Aj obchodná stratégia žalovaného, namierená voči spotrebiteľom, vybočuje zo štandardu a je agresívna, kedy žalovaný napr. spotrebiteľov označuje v mieste bydliska za neplatičov, vytvára neprimeraný nátlak za účelom uspokojenia údajných nárokov. Žalovaný na celom území Slovenskej republiky uplatňuje nekalé praktiky na spotrebiteľoch za účelom získania čo najviac finančných prostriedkov. Preto ide podľa názoru žalobcu na strane žalovaného o úmyselné konanie. Pre žalovaného je prijateľnejšie ignorovať právnu úpravu slúžiacu na ochranu spotrebiteľa, neuvádzať vo svojich zmluvách zákonom obligatórne vyžadované údaje, požadovať od spotrebiteľov nezákonne vysokú odplatu, za účelom aby sa obohatil na úkor spotrebiteľov, od ktorých objektívne nie je možné požadovať, aby boli schopní posúdenia uzatváraných zmlúv už v čase ich podpisu. Žalovaný tak jednoznačne zneužíva svoje silnejšie postavenie vo vzťahu k spotrebiteľovi pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv a prijíma od nich plnenia, na ktoré nemá právny nárok. Konanie žalovaného je vopred premyslené a z hľadiska pomeru rizika voči dosiahnutému zisku dobre premyslené a preň ekonomicky výhodné. Nakoľko žalovaný konal v úmysle bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobcu je potrebné aplikovať desaťročnú objektívnu premlčaciu lehotu. V desaťročnej premlčacej dobe sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí vtedy, ak bezdôvodné obohatenie bolo získané úmyselne. Úmysel žalovaného, či už priamy alebo nepriamy, jednoznačne smeroval k bezdôvodnému obohateniu a existoval už v čase získania bezdôvodného obohatenia.

5. Žalovaný sa ďalej domáhal zaplata sumy 930,00 eur, ako primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 posledná veta zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Podmienkou práva spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie podľa žalobcu nie je porušenie spotrebiteľskej zmluvy, ale konkrétne súdne konanie, v ktorom bol občan, ako spotrebiteľ, úspešný. Tento predpoklad bol naplnený vydaním Rozsudku Okresného súdu Trenčín sp. zn. 16C/142/2014-36 zo dňa 10.02.2015. Keďže žalobca úspešne uplatnil porušenie práva na Okresnom súde Trenčín, v konaní vedenom pod sp. zn. 16C/142/2014, patrí mu primerané finančné zadosťučinenie za toto uplatnenie práva. Podmienkou nie je iná zmluva, ale každé úspešné súdne konanie. Po 9.6.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej Zákomom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitnými predpismi. Treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Za primerané považoval žalobca zaplata sumy 930,00 eur. Táto výška je odôvodnená charakterom zásahu do práv žalobcu, ako aj údajným nárokom vo výške 710,12 eur, ktorý uplatnil žalovaný voči žalobcovi v pôvodnom konaní vedenom na Okresnom súde Trenčín sp. zn. 16C/142/2014 napriek tomu, že žalobca úver preplatil o sumu 837,89 eur. Spotrebiteľ, teda nie len že preplatil úver o sumu 837,89eur, ale súčasne žalovaný podal voči nemu žalobu na zaplata sumy 710,12 eur s prísl., čo spolu znamená, že žalovaný sa obohatil a chcel obohatiť o sumu 1.548,01 eur. Z tejto sumy považuje žalobca 60 % za primerané, teda 928,81 eur (zaokrúhlene na sumu 930 eur).

6. Žalovaný poukázal na to, že žalobca sa ho snaží prezentovať ako subjekt, ktorý dlhodobo ignoruje spotrebiteľské právo, do svojich zmlúv úmyselne vnáša neprijateľné podmienky, čím na úkor zmluvného partnera vedome získava plnenie, na ktoré nemá právny nárok. V konštrukciách žalobcu však absentuje konkrétna okolnosť, ktoré by uvedené tvrdenia podporovala. Preto mal za to, že tvrdeniam žalobcu o úmysle na jeho strane nemožno priznať právnu relevanciu. Žalobca na predmetnú zmluvu plnil naposledy dňa 21.04.2011. Žalovaný nárok je preto v celom rozsahu premlčaný.

7. K nároku na primerané finančné zadosťučinenie žalovaný uviedol, že ako vyplýva z rozsudku č. k. 16C/142/2014 - 36 zo dňa 10.02.2015, žalobca si v danom konaní neuplatňoval žiadne porušenie svojho práva. V danom konaní mal postavenie žalovaného, pričom v konaní bol nečinný a nepredkladal žiadne podanie, ktorým si uplatňoval porušenie svojho práva (cit. z uvedeného rozsudku "Žalovaný sa k podanej žalobe písomne nevyjadril."). Z podanej žaloby ani nevyplýva, porušenie akého práva si vlastne žalobca mal vo vyššie uvedenom konaní uplatňovať. V konaní vedenom pod sp. zn. 16C/142/2014 žalobca teda nebol v postavení žalujúcej procesnej strany. Právo na primerané finančné zadosťučinenie možno spotrebiteľovi priznať, ak si ako žalobca úspešne uplatnil nárok z porušenia práva a povinnosti, pričom toto úspešné uplatnenie práva musí vyplývať z právoplatného rozhodnutia. To, že spotrebiteľ musí byť žalobcom možno vyvodiť z prvej vety príslušného zákonného ustanovenia, ktorá výslovne uvádza, že spotrebiteľ sa môže proti porušiteľovi domáhať na súde ochrany svojho práva. Samotné právo na priznanie finančného zadosťučinenia vzniká na základe právnej skutočnosti, ktorou je zákon, ak sú splnené podmienky stanovené zákonom. Týmito podmienkami sú, že spotrebiteľ aktívne ako žalobca uplatní svoje právo na súde a to porušenie práva a povinností určených na jeho ochranu proti porušiteľovi a že je úspešný, pričom o úspechu sa dá uvažovať, keď je o ňom rozhodnuté. Žalobca v konaní 16C/142/2014 neuplatnil žiadne právo a bol nečinný. Nebola teda splnená základná podmienka pre úvahu o tom, či nárok na primerané finančné zadosťučinenie vznikol, preto žalovaný navrhol žalobu aj v tejto časti zamietnuť.

8. Skutkový stav veci, pokiaľ ide o to, či a za akých podmienok uzavrel žalobca so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere, nebol medzi stranami sporný. Z vyjadrení strán sporu súd dospel k záveru, že sporným zostalo, či na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu, v akej lehote sa premlčuje nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia a to, či nárok žalobcu na finančné zadosťučinenie je dôvodný.

9. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 16C/142/2014 bolo zistené, že v tomto konaní sa ako žalobca spoločnosť žalovaného domáhala proti v tejto veci žalobcovi zaplata 710,12 eur s príslušenstvom

titulom nesplateného úveru. Rozsudkom zo dňa 10. 2. 2015 súd žalobu zamietol. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že žiadosťou o poskytnutie revolvingového úveru/zmluvou o revolvingovom úvere č. 8400018757 zo dňa 18.03.2009 a dňa 20.03.2009 žalobca dňa 18.03.2009 v bode 5 požiadal žalovaného o poskytnutie úveru v sume 1 659,70 eur, ktorý by splácal v 30 mesačných splátkach po 101,41 eur so splatnosťou splátok k 15. dňu v mesiaci. Zmluvná odmena predstavujúca celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom bola vo výške 1 382,53 eur, predpokladaná RPMN za úver mala byť 68,81 %, ročná úroková sadzba úveru mala byť 68,81 %, priemerná RPMN za úver mala byť 34,49 eur. Poskytnutá čiastka revolvingu mala byť 821,42 eur, zmluvná odmena za poskytnutie revolvingu mala byť 1 003,92 eur, predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu mala byť 58,69 %, ročná úroková sadzba revolvingu mala byť 67,53 %. Žalovaný dňa 20.03.2009 v bode 6 vyplnil žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/zmluvu o revolvingovom úvere tak, že poskytnutá čiastka úveru bola 1 659,70 eur (50.000,- Sk), ktorá bola splatná v 30 mesačných v splátkach po 101,41 eur (3.055,- Sk) so splatnosťou k 15. dňu v mesiaci. Zmluvná odmena predstavujúca celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom bola vo výške 1 382,53 eur (41.650,- Sk), predpokladaná RPMN za úver bola 63,12 %, ročná úroková sadzba úveru bola 68,81 %, priemerná RPMN za úver bola 34,49 eur. Poskytnutá čiastka revolvingu mala byť 821,42 eur (24.746,- Sk), zmluvná odmena za poskytnutie revolvingu mala byť 1 003,92 eur (30.244,- Sk), predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu mala byť 55,35 %, ročná úroková sadzba revolvingu mala byť 67,53 %. Podľa bodu 8.1. žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru / zmluvy o revolvingovom úvere č. 8400018757 zo dňa 18.03.2009 a dňa 20.03.2009 vyplýva, že žalobca ako dlžník sa zaviazal za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu maximálne troch splátok úveru zaplatiť veriteľovi odplatu vo výške 165,41 eur (4.983,- Sk) a za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu maximálne troch splátok revolvingu zaplatiť veriteľovi odplatu vo výške 90,22 eur (2.718,- Sk). Z oznámenia žalovaného ako veriteľa o schválení úveru žalobcovi ako dlžníkovi zo dňa 20.03.2009 bolo preukázané, že žalovaný schválil výšku úveru v sume 1 659,70 eur (50.000,12 Sk) so splatnosťou úveru 30 mesiacov, s výškou mesačnej splátky po 101,41 eur (3.055,08 Sk) s tým, že dátum splatnosti prvej splátky úveru bol 15.05.2009 a dátum splatnosti poslednej splátky úveru bol 15.10.2011. Splátky boli splatné k 15. dňu v mesiaci, celková výška úveru bola 1 659,70 eur (50.000,12 Sk), RPMN úveru je 63,12 %, priemerná hodnota RPMN platná ku dňu podpísania zmluvy o RÚ je 34,49 %, schválená výška revolvingu je 911,63 eur (27.463,77 Sk), zvýšenie celkovej výšky úveru po vykonaní revolvingu je 911,63 eur (27.463,77 Sk), výška mesačnej splátky úveru po vykonaní revolvingu je 101,41 eur (3.055,08 Sk), RPMN po vykonaní revolvingu (predpokladaná výška) je 55,35 %, úverový limit je 1 659,70 eur (50.000,12 Sk), zmluvná odmena za poskytnutie úveru je 1 547,93 eur (46.632,94 Sk), odplata za poskytnutie služby v zmysle čl. 9. ods. 9.1. písm. a) dohody o poskytnutí služby je 165,41 eur (4.983,14 Sk), ročná úroková sadzba úveru je 68,80 eur, zmluvná odmena za poskytnutie každého revolvingu je 1 003,92 eur (30.244,09 Sk), ročná úroková sadzba revolvingu je 67,52 %, dátum nadobudnutia platnosti zmluvy o revolvingovom úvere bol 20.03.2009, dátum nadobudnutia účinnosti zmluvy o revolvingovom úver bol 20.03.2009. Žalovaný vyplatil žalobcovi dňa 20.03.2009 1 494,29 eur. Žalobca zaplatil žalovanému v splátkach v rôznych sumách spolu 2 332,18 eur.

10. Po právnej stránke súd v konaní 16C/142/2014 ustálil, že prvým predpokladom vzniku zmluvy, ako dvojstranného právneho úkonu, je návrh toho, kto mieni uzavrieť zmluvu. Návrh na uzavretie zmluvy je jednostranný právny úkon, ktorý musí spĺňať zákonné predpoklady. Týmito predpokladmi sú, že prejav vôle toho, kto návrh robí, smeruje k uzavretiu zmluvy, je adresný, je určitý a je z neho zrejmé, že navrhovateľ hodlá byť návrhom v prípade jeho prijatia viazaný. Vzhľadom k tomu, že návrh na uzavretie zmluvy smeroval k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ďalšími predpokladmi v zmysle § 4 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch bola písomná forma tejto zmluvy a obsahové náležitosti taxatívne uvedené v tomto ustanovení. Návrh sa stal pre dlžníka ako navrhovateľa zmluvy záväzný od okamihu, keď došiel veriteľovi ako osobe, ktorej bol určený. Druhým predpokladom vzniku zmluvy je včasné vyhlásenie veriteľa, ktorý bol adresátom návrhu, ktorým by akceptoval návrh v celom rozsahu, a tým prejavil súhlas s uzavretím zmluvy. Dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné podstatné zmeny, ktoré by boli obsiahnuté v prijatí návrhu na uzavretie zmluvy, by sa považovali za nový návrh adresáta pôvodného návrhu a súčasne by sa takýto prejav vôle považoval aj za odmietnutie návrhu. Uvedené účinne bráni tomu, aby zmluva vznikla inak, než na základe konsenzu zmluvných strán. Žalobca ako dlžník 18.03.2009 vypísal žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru v bode 5 žiadosti tak, že táto obsahovala niektoré podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere predpokladané zákonom č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Následne 20.03.2009 veriteľ vyplnil v žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/ v zmluve o revolvingovom úvere v bode 6 údaje o schválenom

revolvingovom úvere a vystavil pre dlžníka list zo dňa 20.03.2009, v ktorom ako veriteľ oznámil dlžníkovi schválenie úveru. Zo žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/zmluvy o revolvingovom úvere č. 840001857 vypísanej účastníkmi konania a z oznámenia žalobcu o schválení úveru zo dňa 20.03.2009 bolo zrejmé, že návrh dlžníka na uzavretie zmluvy o úvere s obsahovými náležitosťami uvedenými v bode 5 žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru sa líši od vyjadrenia veriteľa ako adresáta v podstatných obsahových náležitostiach uvedených v bode 6 žiadosti o poskytnutie revolvingového a oznámenia o schválení úveru. Takéto vyjadrenie žalobcu k návrhu na uzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úvere nebolo preto možné považovať za akceptáciu návrhu, ale v zmysle § 44 ods. 2 veta prvá Občianskeho zákonníka za nový návrh (resp. protinávrh) veriteľa pre dlžníka. Návrh na uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere a vyjadrenie k tomuto návrhu sa líšia v predpokladanej výške RPMN úveru a výške RPMN úveru a v predpokladanej RPMN úveru po poskytnutí revolvígu, pričom až v oznámení veriteľa zo dňa 20.03.2009 je uvedený dátum splatnosti prvej splátky (15.05.2009) a dátum splatnosti poslednej splátky úveru (15.10.2011). Nový návrh (resp. protinávrh) nebol zo strany dlžníka písomne akceptovaný, preto mal súd za to, že nedošlo k uzavretiu písomnej zmluvy o úvere tak ako predpokladá § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch pod sankciou neplatnosti v prípade absencie písomnej formy. Zmluva o úvere bola teda uzavretá konkludentne, preto súd dospel k záveru, že podľa § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. je zmluva o spotrebiteľskom úvere neplatná. Keďže jednou zo zákonom upravených skutkových podstát bezdôvodného obohatenia je plnenie z neplatného právneho úkonu, boli zmluvné strany povinné vrátiť jeden druhému všetko, čo podľa zmluvy dostali. Odčerpaním neoprávnené získaných majetkových hodnôt sa má dosiahnuť obnovenie predošlého stavu. Žalobca ako dlžník zaplatil žalovanému ako veriteľovi o 837,89 eur viac, ako bolo poskytnuté plnenie, preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

11. So závermi súdu v konaní 16C/142/2014 sa v danej veci súd stotožnil a mal teda za to, že strany sporu neuzavreli platnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere a žalobca zaplatil žalovanému o 837,89 eur viac, ako mu bolo poskytnuté. Z tohto pohľadu došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu.

12. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

13. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

14. Podľa § 456 Občianskeho zákonníka predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

15. Podľa § 458 Občianskeho zákonníka musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

16. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

17. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

18. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

19. Podľa § 107 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

20. Žalovaný vzniesol námietku premlčania s poukazom na to, že posledné plnenie žalobcu bolo 21.4.2011. Najneskôr sa ale žalobca mohol dozvedieť o bezdôvodnom obohatení počas konania 16C/142/2014, v ktorej veci rozsudok nadobudol právoplatnosť 15.4.2015, žaloba bola podaná 25.7.2017, teda jednoznačne po uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty, pokiaľ by sa táto počítala od právoplatnosti uvedeného rozsudku.

21. V danej veci teda žalovaný vzniesol námietku premlčania, ktorou bol súd povinný sa zaoberať. Právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe, ktorá je stanovená v zákone. Na premlčanie súd prihliada len na námietku dlžníka a v prípade, ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia je právom majetkovým, a preto sa premlčuje podľa ustanovenia § 100 ods. 1. Doby premlčania práva na jeho vydanie a začiatok ich plynutia sú upravené obdobne ako pri premlčaní práva na náhradu škody. Právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia sa teda môže premlčať tak v subjektívnej dobe (§ 107 ods. 1), ako aj v objektívnej dobe (§ 107 ods. 2). Začiatok plynutia premlčacích dôb je určený okamihom, keď došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia. Všeobecne možno povedať, že ide o okamih splnenia všetkých predpokladov občianskoprávnej zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie. Aby bolo možné hovoriť o premlčaní práva, musí toto právo najskôr vzniknúť. Súd mal za preukázané, že právo na vydanie bezdôvodného obohatenia žalobcovi vzniklo, vzhľadom na absolútnu neplatnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere z dôvodov, bližšie popísaných v konaní 16C/142/2014. Právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčuje za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, ako aj kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky a v prípade, ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr než objektívne premlčacie doby. O tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal sa totiž oprávnený nemôže dozvedieť skôr, než bezdôvodné obohatenie vôbec vzniklo. Preto ani subjektívna lehota nemôže začať plynúť skôr, než vznikne právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorého sa týka. O tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal, sa oprávnený dozvie vtedy, keď pozná skutkové okolnosti, z ktorých možno usudzovať na získanie bezdôvodného obohatenia na jeho úkor, a to aspoň v takej výške (objektívne vyčíslenej v peniazoch), že právo na jeho vydanie možno dôvodne uplatniť na súde. Začiatok plynutia subjektívnej a objektívnej premlčacej doby je upravený odlišne, avšak tieto dve premlčacie doby začínajú plynúť, plynú a končia nezávisle od seba. Ich vzájomný vzťah je taký, že ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí, a to aj napriek tomu, že poškodenému ešte plynie druhá premlčacia doba. Z vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že žalobca sa skutočne dozvedel o tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia v priebehu konania 16C/142/2014, a ak by subjektívna premlčacia lehota začala plynúť dňom po právoplatnosti rozsudku v uvedenom konaní, teda 15.4.2015, aj tak bola žaloba podaná dňa 25.7.2017 uplatnená na súde po uplynutí tejto lehoty. Žalobca žiadal vydať bezdôvodné obohatenie vo výške 837,89 eur, v konaní 16C/142/2014 bolo zistené, že poslednú úhradu vykonal 15.3.2011, objektívna lehota potom uplynula dňa 15.3.2014. Z uvedeného je zrejmé, že žaloba bola podaná po uplynutí tak subjektívnej ako objektívnej premlčacej lehoty, preto súd žalobu v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia zamietol.

22. Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, že v danej veci išlo na strane žalovanej o úmyselné bezdôvodné obohatenie sa a teda, že na vznesenú námietku premlčania je potrebné aplikovať 10 - ročnú premlčaciu dobu, súd dospel k záveru, že žalobca právne relevantným spôsobom toto tvrdenie nepreukázal.

23. Pojem úmysel vymedzuje § 15 a 16 Trestného zákona. Uvedené pojmové vymedzenie úmyslu zakotvené v Trestnom zákone možno použiť pre celý právny poriadok, vrátane občianskoprávnej úpravy premlčania nároku vyplývajúceho zo zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie, keďže občianske právo pojem úmysel vo svojej zákonnej úprave nedefinuje, a teda aj na účely vymedzenia tohto pojmu v občianskoprávných súvislostiach, je potrebné pri výklade tohto pojmu vychádzať z Trestného zákona. Zavinenie podľa § 15 Trestného zákona je vybudované na dvoch zložkách, a to vedomostnej a vôľovej. Podľa stupňa vôľovej zložky sa rozlišuje úmysel priamy alebo nepriamy. O priamy úmysel pri bezdôvodnom obohatení podľa Občianskeho zákonníka ide vtedy, ak ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil, vedel, že svojim konaním získa bezdôvodné obohatenie a súčasne, že ho získať chcel (prítomnosť vedomostnej i vôľovej zložky). O nepriamy úmysel ide, ak ten, kto sa na úkor iného obohatil, vedel, že svojim konaním môže získať bezdôvodné obohatenie a pre prípad, že sa tak stane, bol s týmto následkom uzrozumený. Z § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že právo na

vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčí (v prípade úmyselného bezdôvodného obohatenia) za 10 rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Dôkazné bremeno na preukázanie uvedenej skutočnosti je na tom, kto tvrdí, že niekto iný sa na jeho úkor úmyselne bezdôvodne obohatil, teda v danom prípade bolo dôkazné bremeno na žalobcoví, ktorého dôkaznou povinnosťou bolo preukázať tvrdenie, že v čase keď sa žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatil, existoval na jeho strane úmysel bezdôvodne sa na úkor žalobcu obohatiť. Úmysel (priamy alebo nepriamy) súvisí so zavineným protiprávnym konaním zodpovedného subjektu. Protiprávne konanie je také konanie, ktoré je v rozpore s právom. Žalobca poukazoval na to, že pri poskytnutí úveru žiadal žalovaný neprimerane vysoké úroky, v rozpore s dobrými mravmi, dlhodobo uplatňuje neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách, neuvádza správnu výšku RPMN, pričom to robí vedome, s úmyslom obohatiť sa. Tvrdenia žalobcu v žalobe o úmyselnom bezdôvodnom obohatení žalovaného sú všeobecné, žalobca neuvádza žiadne konkrétne okolnosti, ktoré by úmysel žalovaného preukázali v danej veci. Pokiaľ ide o podľa názoru žalobcu neprimerane vysoké úroky, v rozpore s dobrými mravmi, žalobca ani netvrdil a ani nepreukázal, že by dohodnutá odplata presiahla zákonom určenú maximálnu hranicu. Na preukázanie úmyslu konajúcej osoby získať bezdôvodné obohatenie nestačia všeobecné tvrdenia o zaužívanej praxi žalovaného pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv, resp. jeho vedomosť o tom, že viaceré jeho nároky uplatnené voči spotrebiteľom boli v dôsledku súdnej kontroly spotrebiteľských zmlúv súdom vyhlásené za neplatné, prípadne úvery poskytnuté spotrebiteľom považované za bezúročné a bez poplatkov z dôvodu absencie obligatórnych zákonných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Pre možnosť súdu konštatovať vedomostnú zložku úmyslu žalovaného bezdôvodne sa obohacovať, by bolo nutné v každom jednotlivom konkrétnom prípade s poukazom na okolnosti uzavretej konkrétnej úverovej zmluvy s konkrétnymi zmluvnými stranami preukázať, že žalovaný, ako úverový veriteľ, v čase uzavretia zmluvy a prijatia plnenia na základe tejto zmluvy skutočne vedel alebo bol aspoň uzrozumený s tým, že sa bezdôvodne na úkor dlžníka obohacuje. Žalovaný uzavrel so žalobcom zmluvu o úvere podľa jej obsahu podľa Obchodného zákonníka, podľa ktorého sa veriteľ zaväzuje, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky v určitej sume a dlžník sa zaväzuje tieto prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Žalovaný skutočne chcel získať dohodnutú odplatu, avšak táto skutočnosť nedokazuje jeho úmysel získať bezdôvodné obohatenie. Absencia presne v zákone vymedzených obsahových náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere (zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch) je sankcionovaná v záujme zvýšenej ochrany spotrebiteľa bezpoplatkovosťou a bezúročnosťou úveru. Žalobcovi ako spotrebiteľovi dal teda zákonodarca účinný nástroj na to, aby sa v zákonom stanovenej premlčacej dobe bránil voči popísaným postupom žalovaného ako poskytovateľa úveru.

24. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v aktuálnom znení proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

25. Vyššie citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa, o ktoré opiera žalobca svoj nárok na priznanie finančného zadosťučinenia vyžaduje splnenie niekoľkých podmienok zo strany žalobcu. Predpokladom toho, aby súd mohol priznať primerané finančné zadosťučinenie je, že spotrebiteľove práva a povinnosti sú porušené a sám vyvíja iniciatívu ako túto situáciu odvrátiť a zabezpečiť si súdnym rozhodnutím ochranu. Pokiaľ ide o konanie 16C/142/2014, v tomto sa žalovaný v postavení žalobcu ako veriteľa domáhal úhrady nezaplatených splátok úveru. Žalobca neuviedol, akým spôsobom mal žalovaný práva alebo povinnosti žalobcu ako spotrebiteľa v uvedenom konaní poškodiť. Ani výsledok sporu, zamietnutie žaloby z dôvodu neplatnosti uzavretej úverovej zmluvy, nemožno považovať za porušenie práva povinností, ktoré by mali za následok poškodenie žalobcu ako spotrebiteľa, nakoľko pre neho z toho vyplynula len výhoda, že z poskytnutého úveru nemusí platiť žiadne úroky, prípadne poplatky, ale len vrátiť plnenie, ktoré od žalovaného ako veriteľa obdržal. Zo samotného pojmu primeraného finančného zadosťučinenia vyplýva nevyhnutnosť jeho primeranosti vo vzťahu k porušenej povinnosti. Jeho cieľom má byť nastolenie akejsi rovnováhy v dôsledku porušenej povinnosti, ktorá spotrebiteľovi mala spôsobiť škodu. Z takéhoto výsledku sporu žalobcovi žiadna škoda nevznikla.

Naopak získal výhodu úveru bez povinnosti zaplatiť zaň odplatu, ktorý by mu neposkytla žiadna banka ani iná inštitúcia. Ak by na základe takejto skutočnosti malo byť spotrebiteľovi priznané ešte aj primerané zadosťučinenie, takýto výklad ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. by nebol správne aplikovaný. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia v sebe zahŕňa funkcie represívnu a preventívnu. Tieto funkcie je potrebné považovať za dodržané už samotným rozsudkom o zamietnutí žaloby, keďže žalovaný už raz sankcionovaný bol a to tým, že v dôsledku jeho nesprávneho postupu nezískal odplatu za poskytnutý úver. Konanie vedené pod sp. zn. 16C/142/2014 teda nebolo možné vyhodnotiť ako úspešné uplatnenie práv žalobcom ako spotrebiteľom, ktoré je nevyhnutné na splnenie podmienky priznania primeraného finančného zadosťučinenia. V danej veci bol žalobca neúspešný, čo znamená, že rovnako nebola splnená podmienka úspešného uplatnenia porušenia práva resp. povinnosti. Z týchto dôvodov súd žalobu zamietol aj v časti o zaplatenie finančného zadosťučinenia.

26. Súd zamietol žalobu z dôvodov, ktoré sú vyššie uvedené, preto nebolo potrebné zaoberať sa ďalšími tvrdeniami strán sporu.

27. Žalovaný bol v konaní plne úspešný, preto mu súd priznal v zmysle § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu písomne dvojmo.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1, 2, 3 CSP "odvolacie dôvody" (ods.1) odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(ods.2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(ods.3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP "Novoty v odvolacom konaní" - prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.